

CEVROINSTITUT

[centrum zdravotně-sociálních studií]

Pomezí zdravotních a sociálních služeb

Zdravotnictví 2022

MUDr. Milan Cabrnach, MBA

Praha, 17. září 2021

Zdravotní služby x Sociální služby

- ❑ dva uměle resortně rozdělené systémy se stále více překrývají
- ❑ resortní rozdělení
 - rozdílná legislativa
 - rozdílné podmínky poskytování, vzdělávání, standardy kvality
 - rozdílné financování (zdroje, způsoby rozdělování, spoluúčast)
 - ...
- ❑ ale klient je jen jeden!

Důvody pro překrývání

- ❑ přesun těžiště zdravotní péče z akutní do chronické
- ❑ delší věk dožití
- ❑ lepší diagnostika, lepší možnosti léčení
- ❑ delší přežití se závažnými nemocemi
- ❑ lepší sociální služby
- ❑ větší možnosti zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb

- ❑ Dlouhodobá péče o pacienty žijící ve svých domovech i hospitalizované v nemocnicích vyžaduje kromě rozsáhlé zdravotní péče stále více péče sociální.
- ❑ Dlouhodobá pobytová péče o uživatele sociálních služeb v (ústavech) domovech vyžaduje kromě narůstající sociální péče stále více péče zdravotní.

Dlouhodobá péče

- ❑ je nejzřetelnějším příkladem překrývání zdravotní a sociální péče
- ❑ nejen ústavní, ale i terénní/ambulantní
- ❑ imperativ subsidiarity
- ❑ imperativ návaznosti

Propojování zdravotních a sociálních služeb

- ❑ služby se propojují navzdory neustálému odkládání systémového řešení
- ❑ resortistické rozdělení komplikuje a brání propojování služeb
- ❑ komplikovaná, nesrozumitelná a často se měnící pravidla (vybízí k porušování)

Zdravotní služby

- ❑ Komplikovaná struktura poskytování
 - druhy péče
 - právní postavení poskytovatelů
- ❑ Vysoké požadavky na kvalifikaci pracovníků
- ❑ Vysoká míra privatizace
- ❑ Zdravotní pojištění
 - úhrada sleduje poskytované služby
 - prostor pro zisk existuje
 - velmi vysoká regulace státem
- ❑ Svobodná volba lékaře
- ❑ Minimální podíl přímých plateb klienta

Sociální služby

- ❑ Struktura poskytovatelů daná zákonem
- ❑ Nižší požadavky na kvalifikaci pracovníků
- ❑ Malá míra privatizace
 - převažují státní, krajští, obecní a neziskoví poskytovatelé
 - minimální prostor pro zisk
- ❑ Rozpočtové financování - dotace bez jistoty
- ❑ Přímé platby klienta v regulované výši

Pomezí zdravotních a sociálních služeb

není prostorem pro spolupráci

ale pro hraniční rozbroje, půtky,
přetahování a přetlačování

přetahování o finance

překládání a přesouvání klientů

přesouvání odpovědnosti

ani jedna ze stran není ke spolupráci
motivována

Zdravotní a sociální služby v domácím prostředí

- ❑ Prioritní je zdravotní péče
 - registrující praktický lékař
 - lékaři specialisté
 - domácí péče
 - občasné hospitalizace
- ❑ Doplněná sociálními službami
 - pečovatelská služba
 - osobní asistence
 - tísňová péče
 - průvodcovské a předčitatelské služby
 - odlehčovací služby
 - a další...

Zdravotní a sociální služby v prostředí pobytových služeb

Prioritní je sociální služba

pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,

pomoc při osobní hygieně,

pomoc při zajištění stravy,

poskytnutí ubytování v případě pobytové služby

výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,

sociálně terapeutické činnosti,

zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,

pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Doplněná zdravotními službami

ošetřovatelská péče

rehabilitační péče

péče praktického lékaře

péče lékařů specialistů

občasné hospitalizace

Zdravotní péče v prostředí pobytových sociálních služeb

- ❑ **registrující praktický lékař**
 - svobodná volba, koordinační role
 - dostupnost pro klienty domova
 - spolupráce registrujících PL s domovem
- ❑ **specializovaní lékaři**
 - indikace PL nebo domovem?
 - dostupnost pro klienty domova

Zdravotní péče poskytovaná domovem

- ❑ zařízení pobytových sociálních služeb může být poskytovatelem zdravotních služeb
 - kvalifikovaný zdravotnický personál - nedostatek
 - nutnost spolupráce s lékařem mnoha lékaři bez přímého vztahu k domovu

Další zdravotní péče v domovech

- ❑ geriatrická péče
- ❑ paliativní péče
- ❑ rehabilitační péče a fyzioterapie
- ❑ psychiatrická péče
- ❑ ... a další

Prolínání

- ❑ Pacienti praktických lékařů potřebují stále více sociálních služeb.
- ❑ Pacienti nemocnic potřebují stále více sociálních služeb.
- ❑ Uživatelé sociálních služeb potřebují stále více zdravotní péče.

Potřeba změny

o narůstajícím problému můžeme
nehovořit

řešení můžeme odkládat

ale problém nezmizí ani se sám nevyřeší

Kdo poptává změnu? My! a kdo jiný?

- ❑ Občané právem očekávají od státu a společnosti kvalitní služby při nemoci a ve stáří
 - očekávání narůstají tak, jak rostou možnosti péče
 - očekáváme lepší péči nejen pro sebe, ale zejména pro své blízké
- ❑ Pracovníci ve zdravotních i sociálních službách nechtějí poskytovat průměrné nebo podprůměrné služby, chtějí dělat svou práci v odpovídajícím prostředí, kvalitě a důstojnosti.

CEVROINSTITUT

[centrum zdravotně-sociálních studií]

Děkuji za pozornost

milan.cabrnoch@vsci.cz